

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoP/9/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8516200655
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8516200655.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove vo veci starostlivosti súdu o maloletého V. M., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XX, dieťa mal. P. M., nar. X.XX.XXXX, bytom A. XX, zast. kolíznym opatrovníkom Obec A., o návrhu V. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXXX V., S. X/X, S., t.č. A. XX, na nariadenie predbežného opatrenia, za účasti starých rodičov H. M., nar. XX. X. XXXX, bytom A. XX a P. M., nar. XX. X. XXXX, bytom A. XX, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 2P/21/2016-21 zo dňa 04.03.2016 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa uznesenie.

II. Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 75 ods. 1, 2, 6 a 8, § 76 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku.

V odôvodnení uviedol cit.: „Navrhovateľ V. D. podal na tunajší súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd predbežným opatrením zveril mal. dieťa do jeho starostlivosti. V. D. podal na tunajší súd dňa 22.01.2016 návrh na uznanie otcovstva k maloletému V. M., ktorého matkou je mal. P. M.. O tomto návrhu nebolo tunajším súdom zatiaľ rozhodnuté. V. D. vo svojom návrhu ďalej poukázal na to, že uznesením č. k. 4P/22/2016-7 zo dňa 08.02.2016 súd zveril maloleté dieťa do starostlivosti starej matke P. M., pričom toto svoje rozhodnutie odôvodnil okrem iného aj tým, že otec mal. dieťaťa nie je známy. V. D. je podľa neho schopný sa o maloleté dieťa postarať, pretože sám vychoval tri deti ako osamelý rodič. Maloleté dieťa by malo byť zverené do starostlivosti starej matky len za predpokladu, že dieťa nemá biologického otca, ktorý nie je schopný vykonávať rodičovské práva. Ďalej vo svojom návrhu poukázal V. D. na skutočnosť, že uhrádza náklady na maloleté dieťa, pričom uviedol jednotlivé náklady, ako aj ich výšku. Stará matka maloletého dieťaťa podľa V. D. vie, že on je otcom maloletého dieťaťa.

Na tunajšom súde je pod sp. zn. 2C/19/2016 vedené konanie o určenie otcovstva k mal. V. M., nar. XX.X.XXXX. V tomto konaní je navrhovateľom V. D.. Vo veci zatiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté.

Uznesením tunajšieho súdu č.k. 4P/22/2016-7 zo dňa 8.2.2016 súd uložil povinnosť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa odovzdať maloletého V. M., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti starej matky P. M., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XX.

Uznesením tunajšieho súdu č. k. 2P/18/2016-24 zo dňa 26.02.2016 bol zamietnutý návrh V. D. na nariadenie predbežného opatrenia ohľadom zverenia mal. V. M. do jeho osobnej starostlivosti.

Čo sa týka návrhu na vydanie predbežného opatrenia v tomto konaní, žiada navrhovateľ odovzdať mal. dieťa V. M. do jeho osobnej starostlivosti, čo odôvodňuje tým, že je otcom tohto dieťaťa a ako otec sa chce o dieťa aj starať.

Súd po preskúmaní podaného návrhu dospel k záveru, že v danom prípade tu nie je preukázaná v zmysle ust. § 75 ods. 2 O.s.p. podmienka dôvodnosti nároku a tiež nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Navrhovateľ totiž dostatočne nepreukázal nutnosť okamžitej úpravy pomerov k mal. V. a bezprostredne hroziacu ujmu, ktorá je predpokladom nariadenia predbežného opatrenia. Predbežné opatrenie je inštitút dočasného charakteru, ktorý má zabezpečiť predbežnú ochranu a stabilizáciu vzťahov v nevyhnutnej miere tam, kde hrozí bezprostredná ujma, že právne vzťahy budú trvale narušené. Ujma, ktorá má hroziť, musí byť celkom konkrétna a reálne hroziaca, čo v danom prípade osvedčené nebolo. Navrhovateľ v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia netvrdí také skutočnosti, ktoré by svedčili o nevyhnutnosti a naliehavosti právnej úpravy mal. V. v podobe zverenia do jeho osobnej starostlivosti. Z tvrdení navrhovateľa nemožno vyvodiť záver, že zdravie mal. V., jeho život a ďalší vývoj by boli ohrozené do tej miery, že by bolo potrebné urgentne a nevyhnutne upraviť jeho pomery nariadením predbežného opatrenia.

Ďalej súd zdôrazňuje a poukazuje na to, že navrhovateľ nepreukázal žiadnymi relevantnými dôkazmi svoje tvrdenia, že je biologickým otcom dieťaťa a že stará matka nezabezpečuje dieťaťu riadnu starostlivosť. V danej situácii tak niet žiadneho zákonného dôvodu na to, aby dieťa bolo čo i len dočasne zverené navrhovateľovi.

Navrhovateľ k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia taktiež nepripojil žiadne relevantné dôkazy, ktoré by preukazovali a odôvodňovali naliehavosť a potrebu rýchleho zásahu súdu do pomerov účastníkov, predovšetkým nepreukázali nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy mal. V.. Tým, že mal. V. bol právoplatným rozhodnutím dočasne zverený do osobnej starostlivosti jeho starej matky, P. M., nie je bezprostredne ohrozené jeho zdravie a život, ani mu nehrozí bezprostredná ujma. V prípade, že by došlo k zmene pomerov u mal. V., je v uvedenom konaní potrebné vykonať dokazovanie tak, aby konečné rozhodnutie súdu bolo v najlepšom záujme mal. V. a v jeho prospech, pretože predbežné opatrenie má len dočasný charakter a nemožno ním prejedukovať práva účastníkov konania.

Súd by chcel ďalej poznamenať, že z doposiaľ zabezpečeného dokazovania nevyplývajú iné zásadné skutočnosti, nevyhnutné pre dočasné rozhodnutie o zmene výchovného prostredia mal. V.. Nariadenie predbežného opatrenia je totiž podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak právne vzťahy, ktoré existujú medzi účastníkmi, vyžadujú dočasnú úpravu a aj to len vtedy, ak je táto dočasná úprava potrebná, a ak v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav a nezasiahne do nich neprimeraným spôsobom. Tunajší súd tak nezistil, že by bolo nutné nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu lepšieho zaistenia potrieb mal. V. s prihliadnutím na citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia.

Naliehavá potreba dočasnej úpravy v danej veci nebola preukázaná ani s prihliadnutím na § 75 ods. 2 O.s.p., kde pri nariaďovaní predbežných opatrení v konaniach starostlivosti súdu o maloletých nie je potrebné zdôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ale postačuje zdôvodnenie potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v jeho záujme.“

V zákonom stanovenej lehote podal proti tomuto uzneseniu odvolanie navrhovateľ. Žiadal, aby odvolací súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel. Namietal, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Sú s navrhovateľom zaobchádza diskriminačne v zmysle čl. 3 Európskeho dohovoru o ľudských právach a jeho rozhodnutie je prejavom svojvôle. V rozhodnutí sú uvedené odkazy na iné prebiehajúce súdne konania. Dieťa je momentálne v starostlivosti starej matky, ktorá vie, že navrhovateľ je jeho otcom, pričom stará matka nemá dostatok finančných prostriedkov na pokrytie nákladov súvisiacich so zabezpečením stravy, liekov a iných potrieb maloletého dieťaťa. Sú pri rozhodovaní nezohľadnil Dohovor o právach dieťaťa a Európsky dohovor o ľudských právach, ktoré sú nadradené zákonom SR. Maloleté dieťa bolo

navrhovateľovi štátom úmyselne a svojvoľne odňaté napriek skutočnosti, že navrhovateľ je jeho otcom. S navrhovateľom je zaobchádzané diskriminačne aj z dôvodu, že neovláda slovenský jazyk, a preto nie je možné náležite posúdiť jeho tvrdenia obsiahnuté v odvolaní. Matka dieťaťa môže dosvedčiť, že navrhovateľ uhrádza výdavky spojené so zabezpečením výživy a starostlivosti o maloletého V.. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny rovnako ako súd formuluje nepreukázateľné tvrdenia, ktoré je možné postaviť na roveň výmyslom. Úrad a súd veria, že majú právo vyslovovať konštatovania len v neprospech navrhovateľa. Na domnienkach postavené „modely myslenia“ alebo „vymýšľanie“ nemôžu nahradiť riadne preverenie skutkového stavu spolu s náležitým dokazovaním, na ktorých sa tvrdené skutočnosti zakladajú. Na preukázanie svojich tvrdení navrhovateľ vypočul p. V. D. a P. M., bývajúcich v A. č.d. XX, H.. Uviedol, že je potrebné, aby súd z vlastnej iniciatívy zistil skutočný a relevantný skutkový stav a zistil a vykonal dôkazy. Súd je povinný zaoberať sa všetkými prednesenými skutočnosťami a právnymi stanoviskami navrhovateľa.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) v zmysle zásad ust. § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p. predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenia na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 2 O.s.p. návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 75 ods. 6 O.s.p. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 75 ods. 8 O.s.p. o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd; alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Súd vydá predbežné opatrenie za splnenia podmienky, že je osvedčená dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a existencia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Predbežné opatrenie nie je konečné rozhodnutie, jeho účelom je dočasná úprava pomerov medzi účastníkmi a rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu.

Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že súd pred nariadením predbežného opatrenia nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia, avšak je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie o tom, že je nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

Pod dočasnou úpravou pomerov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad. V preskúmvanej veci nebola náležite osvedčená nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov tak, ako to žiada navrhovateľ.

Z obsahu spisu a z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že matka maloletého V. je maloletá, pričom otcovstvo k maloletemu doposiaľ určené nebolo. Uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 4P/22/2016-7 zo dňa 8.2.2016 súd uložil povinnosť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa odovzdať maloletého V. M., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti starej matky P. M., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XX.

Navrhovateľ v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a rovnako ani v podanom odvolaní neuviedol také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali potrebu úpravy starostlivosti o maloleté dieťa formou predbežného opatrenia v zmysle návrhu navrhovateľa.

Odvolačný súd nevidí dôvod predbežným opatrením, ktorého pojmovým znakom je jeho dočasnosť, meniť momentálny stav založený rozhodnutím Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 4P/22/2016-7 zo dňa 8.2.2016, ktorým bolo nariadené odovzdať mal. V. jeho starej matke. Odvolačný súd nepopiera, že otázka príjmových pomerov je vo vzťahu k zabezpečeniu starostlivosti o maloleté dieťa dôležitá, rozhodujúcou je však skutočnosť, že v predmetnom konaní nebolo žiadnym spôsobom spochybnené, že stará matka vie zabezpečiť každodennú osobnú starostlivosť, ktorú si maloleté dieťa s ohľadom na jeho vek a potreby vyžaduje. Navrhovateľ v podanom návrhu ani v odvolaní neuviedol žiadne relevantné okolnosti, ktoré by starú matku diskvalifikovali z výkonu osobnej starostlivosti o maloletého V. a svedčili by o ohrození jeho vývinu, výchovy, duševného či fyzického zdravia. Nie je preto možné konštatovať, že aktuálna úprava pomerov, ktorej zmeny sa navrhovateľ domáha, nie je v záujme maloletého.

Pokiaľ ide o tvrdenie navrhovateľa, že je otcom maloletého V., k tomuto odvolačný súd uvádza, že napadnutým rozhodnutím nedochádza k zásahu do jeho prípadných rodičovských práv. Z vyjadrení navrhovateľa nevyplýva, že by stará matka akokoľvek bránila navrhovateľovi v styku s jej vnukom - maloleťm V..

Súd sa stotožňuje s navrhovateľom v názore, že prirodzene majú rodičia favorizovať pri riešení otázky zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti. V konaní o veci samej, v ktorom sa vykoná dokazovanie na všetky dôležité otázky, môže byť argument otca o jeho otcovstve relevantný. Nebolo však nevyhnutné, aby sa akútne bez dokazovania len uverilo navrhovateľovi jeho tvrdenie o otcovstve v konaní o predbežnej ochrane, ak o dieťa, ktoré mal splodiť s maloletou osobou, je postarané. Vo veci samej nepochybne bude súd zohľadňovať všetky okolnosti veci vrátane tvrdeného otcovstva navrhovateľa. Odvolačný súd nezistil žiadnu diskrimináciu na základe tvrdení navrhovateľa.

Záverom odvolačný súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 2CoP/6/2016 zo dňa 30.03.2016, ktorým došlo k potvrdeniu uznesenia Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4P/22/2016-7 z 08.02.2016 (návrh maloletej matky na zverenie dieťaťa do svojej starostlivosti). Súd ani v uvedenom konaní nevzhladol dôvody, ktoré by opodstatňovali potrebu zmeny úpravy pomerov.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolačný súd nepovažoval odvolanie navrhovateľa za dôvodné, a preto napadnuté uznesenie ako vo výroku vecne správne potvrdil v súlade s ust. § 219 ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže ide o konanie, ktoré sa mohlo sa začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.